

Ovjeti poslovanja u vezi s isporukom strojnih alata u Hrvatskoj

Koji se primjenjuju na transakcije zaključene s

- osobom koja prilikom zaključenja ugovora postupa za potrebe svoje trgovačke ili samostalne poslovne djelatnosti (poduzetnik),
- pravnom osobom javnog prava ili javnopravnim posebnim fondom.

1. Opće odredbe

- 1.1. Sve isporuke i usluge uređene su ovim Uvjetima poslovanja i posebnim ugovornim sporazumima, ukoliko takvi ugovorni sporazumi postoje. Uvjeti poslovanja kupca koji odstupaju od toga ne mogu postati dijelom ugovora čak i u slučaju prihvata narudžbe. U slučaju da ne postoji nikakav posebni sporazum, ugovor se smatra zaključenim nakon što dobavljač pisanim putem potvrdi narudžbu.
- 1.2. Dobavljač zadržava sva vlasnička i autorska prava u vezi s uzorcima, procjenama troškova, nacrtima i sličnim podacima materijalne ili nematerijalne prirode, uključujući u elektroničkom obliku; isti se ne smiju staviti na raspolaganje trećim osobama. Dobavljač se obvezuje da će podatke i isprave koje kupac označi kao povjerljive staviti na raspolaganje trećim osobama isključivo uz suglasnost kupca.

2. Cijena i plaćanje

- 2.1. Ukoliko ne postoji nikakav posebni sporazum kojim bi bilo propisano drukčije, cijene su franko tvornica, uključujući utovar u tvornici, ali ne uključujući pakiranje. Cijene ne uključuju porez na dodanu vrijednost koji se plaća dodatno po trenutno važećoj zakonskoj stopi.
- 2.2. Ukoliko ne postoji nikakav posebni sporazum kojim bi bilo propisano drukčije, obveza na isplatu cijene dospijeva bez odbitaka na račun dobavljača kako slijedi:
 - 30% u roku od 10 dana od datuma računa za polog,
 - 60% u roku od 10 dana od obavijesti kupcu da je stroj spreman za otpremu,
 - Ostatak u roku od mjesec dana od prelaska rizika.
- 2.3. Kupac ima pravo uskratiti isplatu isključivo ukoliko i u mjeri u kojoj su njegove protutražbine neosporene ili su utvrđene pravomoćnom odlukom suda protiv koje se ne može podnijeti žalba (res judicata).
- 2.4. Kupac ima pravo na prijebroj svojih protutražbina proizašlih iz bilo kojih drugih pravnih odnosa isključivo ukoliko i u mjeri u kojoj su protutražbine neosporene ili su utvrđene pravomoćnom odlukom suda protiv koje se ne može podnijeti žalba (res judicata).

3. Rok isporuke, kašnjenje s isporukom

- 3.1. Rok isporuke je naveden u ugovorima zaključenima između ugovornih strana. Ispunjenje predmetnih rokova isporuke od strane dobavljača zahtijeva rješavanje svih trgovačkih i tehničkih pitanja između ugovornih strana, te ispunjenje od strane kupca svih obveza koje je dužan ispuniti, kao što je dostava bilo kakvih eventualno potrebnih službenih potvrda ili dozvola, odnosno uplata pologa. Ukoliko prethodno navedeni uvjeti nisu ispunjeni, rok isporuke bit će odgovarajuće produljen. Isto ne važi ukoliko i u mjeri u kojoj je dobavljač odgovoran za zakašnjenje.
- 3.2. Ispunjenje rokova isporuke ovisi o urednoj i pravovremenoj isporuci dobavljaču od strane poddobavljača.
- 3.3. Rok isporuke smatra se ispunjenim ako je roba koja treba biti isporučena napustila postrojenje dobavljača do isteka roka isporuke te je kupac obaviješten o spremnosti za otpremu. U slučaju zakašnjenja s otpremom iz razloga za koje je odgovoran kupac, troškovi nastali uslijed zakašnjenja bit će zaračunati kupcu, počevši mjesec dana od obavijesti o spremnosti za otpremu.
- 3.4. Ukoliko je do nepridržavanja roka isporuke došlo zbog više sile, industrijskih nemira ili drugih događaja izvan kontrole dobavljača, rok isporuke bit će odgovarajuće produljen. Dobavljač će obavijestiti kupca o početku i prestanku takvih okolnosti čim prije moguće.
- 3.5. Ukoliko cjelokupno ispunjenje obaveze dobavljača postane potpuno nemoguće zbog izvanrednih vanjskih događaja nastalih nakon sklapanja ugovora, a prije dospelosti obveze, koji se nisu mogli predvidjeti, spriječiti, izbjeći ili isključiti, a za koje nije odgovoran ni dobavljač ni kupac, obveza dobavljača se gasi, a ako je bilo kakvo plaćanje bilo izvršeno od strane kupca na ime predmetne obveze, kupac ima pravo zahtijevati povrat plaćenoga po pravilima obveznog prava. U slučaju djelomične nemogućnosti ispunjenja zbog razloga za koje ni dobavljač ni kupac nisu odgovorni, a kupac ima opravdani interes za odbijanje djelomične isporuke, kupac ima pravo raskinuti ugovor. Ukoliko to nije slučaj, kupac je obavezan platiti onaj dio ugovorene cijene koji odgovara djelomičnoj isporuci.
- 3.6. Ukoliko nemogućnost ili nesposobnost ispunjenja obveze nastupi tijekom razdoblja u kojem kupac u zakašnjenju sa primitkom robe, odnosno ukoliko je kupac isključivo ili nedvojbeno većim dijelom odgovoran za navedene okolnosti, kupac će i dalje biti obavezan platiti cijenu.
- 3.7. Ukoliko je dobavljač u zakašnjenju, a kupac uslijed toga pretrpi štetu, kupac ima pravo na paušalnu naknadu za kašnjenje u iznosu od 0,5% vrijednosti dijela isporuke koji, zbog kašnjenja, nije dostupan za pravovremeno korištenje ili odgovarajuće korištenje kako je ugovoreno u ugovoru; međutim, predmetna naknada neće

iznositi više od 5% navedene vrijednosti. Spomenuta naknada može se zahtijevati za svaki dovršeni tjedan zakašnjenja koji protekne po isteku 15 dana od dana isporuke dogovorenog u ugovoru.

- 3.8. Ukoliko kupac odobri dobavljaču koji je u zakašnjenju odgovarajući naknadni rok za isporuku, a dobavljač ne zadovolji ni taj dodatni rok, kupac će imati pravo raskinuti ugovor u skladu sa zakonskim odredbama.
- 3.9. Svi dodatni zahtjevi koji proizlaze iz kašnjenja s isporukom podliježu isključivo odredbama iz članka 7.2. ovih Uvjeta poslovanja.

4. Prijelaz rizika, puštanje u rad, primitak i odobrenje, izvršenje od strane trećih osoba

- 4.1. Rizik prelazi na kupca čim roba za isporuku napusti postrojenje dobavljača, čak i u slučaju izvršavanja djelomičnih isporuka ili u slučaju da dobavljač pristane i na izvršavanje drugih usluga kao što su dostava i primopredaja ili ugradnja, odnosno u slučaju da dobavljač pristane podmiriti troškove otpreme. Bilo kakav ugovoreni primitak i odobrenje robe moraju biti izvršeni bez nepotrebnog odlaganja ("unverzüglich") na dogovoreni datum primitka i odobrenja. Kupac ne može odbiti primitak i odobrenje u slučaju neznatnih nedostataka.
- 4.2. Dobavljač je ovlašten ustupiti tražbinu svom financijskom partneru. Financijski partner je, kao vlasnik tražbine, ovlašten angažirati treću osobu koju on odredi za ispitivanje bilo kojeg isporučеног stroja ukoliko smatra da je to potrebno za naplatu ustupljene tražbine. Kupac može odbiti angažiranje takve treće osobe iz opravdanog razloga (npr. u slučaju da ista ne posjeduje potrebne vještine ili kvalifikacije) i to bez nepotrebnog odlaganja. U protivnom će puštanje u rad biti izvršeno od strane navedene treće osobe.
- 4.3. U slučaju odgode ili neizvršenja otpreme iz razloga za koje je odgovoran kupac, rizik prelazi na kupca od dana obavijesti o spremnosti za otpremu. Dobavljač se obvezuje da će o trošku kupca zaključiti police osiguranja koje zatraži kupac.
- 4.4. Djelomične isporuke dopuštene su isključivo ukoliko su razumno prihvatljive za kupca.

5. Pridržaj prava vlasništva

- 5.1. Dobavljač pridržava pravo vlasništva na isporučenoj robi do primitka svih uplata koje trebaju biti izvršene temeljem ugovora o isporuci. U slučaju izvršenja usluga ugradnje ili sastavljanja, pravo vlasništva na isporučenoj robi prelazi na kupca tek nakon primitka cijene plative za ugradnju/sastavljanje, odnosno nakon primitka onog dijela cijene koji se odnosi na usluge ugradnje/sastavljanja.
- 5.2. Dobavljač je ovlašten o trošku kupca osigurati isporučenu robu od krađe, loma, štete od požara, vode ili druge štete, osim ukoliko je kupac očito sam sklopio takvu policu osiguranja.
- 5.3. U slučaju povrede ugovora od strane kupca, posebice u slučaju neplaćanja po dospijeću, dobavljač je ovlašten raskinuti ugovor kako je propisano zakonskim odredbama, te zatražiti povrat isporučene robe pozivajući se na zadržavanje prava vlasništva i na raskid ugovora. Ni činjenica da se dobavljač poziva na zadržavanje prava vlasništva ni zapljena isporučene robe od strane dobavljača neće se smatrati raskidom od ugovora.
- 5.4. Ukoliko bi isporučeni proizvod bio obrađen zajedno s ostalim proizvodima koji ne pripadaju dobavljaču, dobavljač će dijeliti pravo vlasništva i postati suvlasnik novog proizvoda razmjerno vrijednosti isporučеног proizvoda i korisnog rada uloženog u trenutku obrade. Osim toga, proizvod koji nastane obradom podliježe istim propisima kao i roba koja je isporučena u skladu sa zadržavanjem prava vlasništva, osim ako je drukčije obvezno propisano propisima obveznog prava.
- 5.5. Ukoliko bi isporučeni proizvod bio neodvojivo pomiješan s ostalim proizvodima koji ne pripadaju dobavljaču, dobavljač će dijeliti pravo vlasništva i postati suvlasnik novog proizvoda razmjerno vrijednosti isporučеног proizvoda i korisnog rada uloženog u trenutku miješanja. Ukoliko su proizvodi pomiješani na način da se proizvod kupca ima smatrati glavnim proizvodom, smatrat će se da su stranke ugovorile da kupac prenosi na dobavljača razmjerno vlasništvo na novom proizvodu.
- 5.6. Tako nastali proizvod koji je u isključivom vlasništvu ili u suvlasništvu, kupac čuva za dobavljača.
- 5.7. U svrhu osiguranja dobavljačevih tražbina, kupac dobavljaču ustupa tražbine koje nastanu prema trećim osobama iz spajanja isporučеног proizvoda s nekretninom.
- 5.8. Dobavljač se obvezuje da će, na zahtjev kupca, osloboditi osiguranje koje mu je dano ukoliko vrijednost osiguranja premašuje tražbine koje se osiguravaju za više od 20%. Koji će dio osiguranja biti oslobođen odlučit će dobavljač prema vlastitoj diskrecijskoj ocjeni.

6. Jamstvo

Dobavljač daje jamstvo kvalitete i prava vlasništva isporučene robe kako je opisano u nastavku, pri čemu dana jamstva ne utječu na prava koja kupcu pripadaju po drugim pravnim osnovama. Jamstva kako su ona opisana u nastavku važe na području Republike Hrvatske.

6.1. Nedostaci u vezi s kvalitetom nove isporučene robe

- 6.1.1. Svi dijelovi koji se pokažu neispravnima u roku od 18 mjeseci od isporuke zbog okolnosti koje su nastupile prije prijenosa rizika moraju, na zahtjev kupca, biti popravljani. Ukoliko dobavljač ne popravi dijelove u razumom roku, kupac ima pravo zahtijevati da se neispravni dijelovi zamijene novim dijelovima. Dobavljač mora biti obaviješten o bilo kakvim otkrivenim nedostacima pisanim putem i bez odlaganja. Svi dijelovi koji su zamijenjeni postaju vlasništvo dobavljača.

- 6.1.2. Kupac je obvezan, nakon što se posavjetuje s dobavljačem, odobriti dobavljaču rok i pružiti mu priliku koji su dobavljaču potrebni za bilo kakve eventualne naknadne popravke ili zamjenske isporuke; u protivnom, dobavljač će biti oslobođen od odgovornosti za bilo kakve posljedice koje iz toga proizađu. Samo u hitnim slučajevima u kojima je ugrožena operativna sigurnost ili u svrhu sprječavanja nerazumno velike štete, u kojem će slučaju dobavljač biti bez odlaganja obaviješten, kupac je ovlašten popraviti ili ukloniti nedostatak samostalno ili od strane trećih osoba, te zatražiti naknadu nužnih troškova koji su pritom nastali.
- 6.1.3. Ukoliko i u mjeri u kojoj se radnje poduzete od strane kupca pokazuju opravdanima, dobavljač će snositi izravne troškove naknadnog popravka odnosno zamjenske isporuke, uključujući troškove slanja. Dobavljač će također snositi odgovarajuće troškove deinstalacije/rastavljanja i ponovne ugradnje/ponovnog sastavljanja, a osim toga i – pod uvjetom da to može biti razumno zatraženo s obzirom na posebne okolnosti pojedinog slučaja o kojem je riječ – troškove bilo kakvih eventualno potrebnih instalatera/sastavljača i pomoćnika.
- 6.1.4. Ukoliko kupac premjesti isporučenu robu, u cijelosti ili djelomično, s ugovorom određenog mjesta ugradnje na neko drugo mjesto, kupac će snositi sve eventualne dodatne troškove nastale uslijed takvog premještanja, uključujući ali ne ograničeno na bilo kakve eventualne dodatne putne troškove koje bude imao dobavljač.
- 6.1.5. Kupac ima pravo raskinuti ugovor u skladu sa ograničenjima propisanim zakonom ukoliko dobavljač, s obzirom na izuzeća propisana zakonom, ne ispuni uredno svoje obveze u dodatnom roku koji mu je odobren u svrhu naknadnog popravka ili zamjenske isporuke zbog nedostatka u vezi s kvalitetom. U slučaju neznatnih nedostataka, kupac će imati pravo samo na smanjenje ugovorom određene cijene.
- 6.1.6. Bilo kakva dodatna prava i zahtjevi isključivo su uređeni člankom 7.2. ovih Uvjeta poslovanja.
- 6.1.7. Jamstvo je posebice isključeno u sljedećim slučajevima: neodgovarajuće ili nepravilno korištenja, neispravna ugradnja/sastavljanje, odnosno puštanje u rad od strane kupca ili trećih osoba, redovno trošenje i habanje, neispravno ili nemarno postupanje, neodgovarajuće održavanje, neprikladna sredstva ili postrojenja za rad, neispravne građevine, neprikladna temelja, kemijski, elektrokemijski ili električni utjecaji – osim ukoliko je dobavljač odgovoran za takve okolnosti.
- 6.1.8. Ukoliko kupac ili treća osoba neispravno izvrše naknadne popravke, dobavljač ne prihvaća nikakvu odgovornost za posljedice koje iz toga proizađu. Isto se odnosi i na bilo kakve izmjene izvršene na isporučenoj robi bez prethodne suglasnosti dobavljača.

6.2. **Posebna odredba za nedostatke u vezi s kvalitetom rabljene robe**

Bez obzira na prethodne odredbe, jamstvo za nedostatke u vezi s kvalitetom rabljene robe je isključeno. Ovo ne važi u slučaju bilo kakvih nepošteno prikrivenih nedostataka ili povrede jamstva. Osim naprijed navedenoga, ugovorna prava i tražbine kupca ostat će nepromijenjeni čak i u slučaju isporuke rabljene robe.

6.3. **Nedostaci u vezi s pravom vlasništva**

- 6.3.1. Ukoliko je korištenje isporučene robe povezano s povredom prava industrijskog vlasništva ili autorskih prava u Republici Hrvatskoj, dobavljač će u načelu osigurati kupcu, o trošku dobavljača, pravo na nastavak korištenja isporučene robe ili će izmijeniti isporučenu robu na način koji je razumno prihvatljiv za kupca te na način da to korištenje više ne predstavlja povredu zaštitnih prava. Ukoliko to ne bude učinjeno u razumnom roku, kupac će imati pravo na raskid ugovora ili na smanjenje ugovorene cijene. Također, dobavljač će naknaditi štetu i i osloboditi kupca od bilo kakvih i svih neosporenih tražbina i tražbina vlasnika predmetnog zaštitnog prava koje su utvrđene pravomoćnom odlukom suda protiv koje se ne može podnijeti žalba (res judicata).
- 6.3.2. Obveze dobavljača u slučaju povrede prava industrijskog vlasništva ili autorskog prava detaljno su navedene u članku 6.3.1, podliježu odredbama članka 7.2. te se primjenjuju isključivo u sljedećim slučajevima:
- kupac bez nepotrebnog odlaganja obavijesti dobavljača
 - bilo kakvim pravima industrijskog vlasništva ili autorskim pravima na koje se netko poziva,
 - kupac u razumnoj mjeri pomogne i podrži dobavljača u obrani od ostvarenih tražbina, odnosno omogućiti dobavljaču da izvrši izmjene u skladu s člankom 6.3.1,
 - nedostatak u vezi s pravom vlasništva nije utemeljen na nalogu kupca, te
 - povreda prava nije prouzročena bilo kakvom neovlaštenom izmjenom isporučene robe ili bilo kakvim korištenjem isporučene robe u suprotnosti s ugovorom.

7. **Odgovornost**

- 7.1. Ukoliko kupac nije u mogućnosti koristiti isporučenu robu kako je navedeno u ugovoru zbog krivnje dobavljača koja je proizašla iz bilo kakve propuštene ili pogrešne primjene predugovornih ili postugovornih prijedloga ili preporuka, odnosno iz povrede bilo kakvih drugih sporednih dužnosti temeljem ugovora, uključujući ali ne ograničeno na dužnost davanja uputa za korištenje i održavanje isporučene robe, odredbe navedene u članku 6 i 7.2. primjenjuju se mutatis mutandis; bilo kakva dodatna prava i tražbine kupca su isključeni.
- 7.2. Dobavljač je odgovoran za svu štetu nastalu kupcu isključivo u sljedećim slučajevima:
- u slučaju namjernog postupanja dobavljača,
 - u slučaju krajnje nepažnje dobavljača,
 - u slučaju prijevarnog postupanja dobavljača,
 - u slučaju neispravnog proizvoda, samo ako i u mjeri u kojoj se odgovornost dobavljača temeljni na odredbena
 - odgovornosti za neispravan proizvod iz Zakona
 - obveznim odnosima.

U slučaju obične nepažnje dobavljača, dobavljač odgovara samo za običnu štetu pri čemu je ukupna odgovornost dobavljača, bez obzira na pravnu osnovu te broj incidenata, ograničena do iznosa od 100% iznosa kupoprodajne cijene. U slučaju obične nepažnje dobavljača, dobavljač ne odgovara za bilo kakvu izmaklu korist, uključujući, ali ne ograničeno na prekid proizvodnje, nemogućnost korištenja i raskide ugovora. Također, dobavljač ne odgovara za neimovinsku štetu.

8. Ograničenje

Sve tražbine kupca podliježu zakonski propisanim rokovima zastare.

9. Upotreba softvera

Ukoliko i u mjeri u kojoj isporučena roba obuhvaća softver, kupcu se daje neisključivo pravo na upotrebu isporučene robe zajedno s njezinom dokumentacijom. Isti će biti stavljen na korištenje u isporučenoj robi koja je namijenjena za tu svrhu. Zabranjeno je korištenje softvera na više od jednog sustava.

Kupac je ovlašten umnožavati, prilagođavati, mijenjati ili prevoditi softver ili ga pretvarati iz objektnog koda u izvorni kod isključivo u mjeri u kojoj je to zakonom dopušteno (Članak 107. i dr. hrvatskog Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima). Kupac se obvezuje da neće, bez prethodne izričite suglasnosti dobavljača, uklanjati ili mijenjati bilo kakve podatke proizvođača, uključujući, ali ne ograničeno na, bilo kakve napomene u vezi autorskog prava.

Sva ostala prava na softver i dokumentaciju, uključujući bilo kakve kopije istih, ostaju u vlasništvu dobavljača odnosno dobavljača softvera. Bilo kakvo odobravanje pod-licenci je zabranjeno.

10. Mjerodavna parvo, nadležnost

10.1. Na sve pravne odnose između dobavljača i kupca primjenjuju se isključivo zakoni Republike Hrvatske koji se primjenjuju na pravne odnose između hrvatskih stranaka.

10.2. Osim ako zakonom nije drukčije propisano, nadležan je sud koji ima nadležnost u mjestu sjedišta dobavljača. Međutim, dobavljač je također ovlašten pokrenuti postupak protiv kupca u mjestu sjedišta kupca.